

PROGRAMA EDUCATIU DE MERCATS DE BARCELONA
Adreçat a l'alumnat de 3r d'ESO fins a 1r de Batxillerat

Guia introductòria
per centres educatius

Projectes d'Aprenentatge i Servei (ApS)

Mercats per la porta gran

Menja't el Món

Ajuntament de
Barcelona

MMMMM
MM MM
MM MM
MM MM
MMMMM
MM MM
MM MM
MM MM
MMMMM

Mercats
de Barcelona

Des de l'Institut Municipal de Mercats de Barcelona s'ofereix 2 projectes d'Aprenentatge i Servei destinats a l'alumnat de 3er d'ESO fins a 1r de Batxillerat:

“Mercats per la porta gran”

És un projecte d'Aprenentatge i Servei relacional entre l'alumnat de Batxillerat i el col·lectiu de gent gran, on l'alumnat investigarà la relació entre la bona alimentació i l'organisme saludable tenint en compte els temps passats i l'actualitat. A partir del coneixement i la recerca de

necessitats d'aquest col·lectiu, dissenyaran una proposta de servei per acompanyar a la gent gran al mercat.

Aquest ApS compta amb la col·laboració del Servei de Vincles de l'Ajuntament de Barcelona i la col·laboració i assessorament per part de l'Institut de Mercats de Barcelona.

“Menja't el món”

Aquest projecte d'Aprenentatge i Servei, proposa a l'alumnat conèixer les necessitats i realitats d'altres col·lectius entorn l'alimentació amb l'objectiu de fer participar a les persones i famílies nouvingudes del mercat com un espai inclusiu que promou valors lligats amb la qualitat del producte, la salut, la personalització, la integració i la cohesió social.

Aquest projecte d'Aprenentatge i Servei facilita que les persones nouvingudes deixin de ser beneficiaries d'accions solidàries perquè esdevinguin agents del canvi, a la vegada que dona l'oportunitat a l'alumnat de realitzar una acció comunitària que faciliti la inclusió i cohesió social de nous col·lectius al barri.

Aquest ApS compta amb la col·laboració i assessorament per part de l'Institut de Mercats de Barcelona.

Objectius

Els projectes d'Aprenentatge i Servei dins l'entorn de Mercat persegueixen els següents objectius:

- Reforçar el compromís dels comerciants amb el mercat i la xarxa construint i difonent el discurs compartit dels valors i la visió dels Mercats de Barcelona.
- Identificar el mercat com un espai relacional al barri.
- Posicionar el mercat com a lloc per a la formació en hàbits d'alimentació saludable, gastronomia i seguretat alimentària fomentant el debat científic i gastronòmic als mercats.
- Donar a conèixer a l'alumnat diferents formes de participar a la societat per tal de comprometre en la cohesió social del barri.
- Promoure el treball en xarxa entre diferents agents educatius: Institut Municipal de Mercats de Barcelona, Vincles, Mercats i centres educatiu.
- Conèixer l'alimentació com a prevenció de malalties.
- Identificar el reaprofitament alimentari a partir de receptes.
- Conèixer les maneres de realitzar una compra sostenible.
- Conèixer altres cultures a través de l'alimentació.
- Identificar una alimentació saludable basant-nos amb la cuina tradicional.
- Fer créixer el mercat com un espai de cohesió social on es fomenta una societat més justa, cohesionada i arrelada al territori.

Competències específiques

Llengua castellana i literatura i Llengua catalana i literatura

Competència específica 5

Produir textos escrits i multimodals amb adequació, coherència, cohesió, aplicant estratègies elementals de planificació, redacció, revisió, correcció i edició, amb regulació dels iguals i autoregulació progressivament autònoma i atenent les convencions pròpies del gènere discursiu triat, per construir coneixement i donar resposta de manera informada, eficaç i creativa a demandes comunicatives concretes.

Competència específica 6

Cercar, seleccionar i contrastar informació procedent de diferents fonts de manera progressivament autònoma, avaluant la seva fiabilitat i pertinència en funció dels objectius de lectura i evitant els riscos de manipulació i desinformació, i integrar-la i transformar-la en coneixement, per comunicar-la, adoptant un punt de vista crític, personal i respectuós amb la propietat intel·lectual.

Competència específica 10

Posar al servei de la convivència democràtica, la resolució dialogada dels conflictes i la igualtat de drets de totes les persones, les pròpies pràctiques comunicatives, utilitzant un llenguatge no discriminatori i desterrant els abusos de poder a través de la paraula, per afavorir un ús eficaç, ètic i democràtic del llenguatge.

Biologia i Geologia

Competència específica 5

Analitzar els efectes de determinades accions sobre el medi ambient i la salut, basant-se en els fonaments de les ciències biològiques i geològiques, per fer propostes d'acció i per decidir de manera informada sobre problemàtiques actuals i adoptar hàbits que minimitzin els impactes mediambientals, que siguin compatibles amb un desenvolupament sostenible i que permetin mantenir i millorar la salut individual i col·lectiva.

Geografia i Història

Competència específica 2

Indagar i argumentar a partir de problemes socials rellevants, locals i globals, per desenvolupar un pensament crític i respectuós amb les diferències, que contribueixi a la construcció de la identitat individual i col·lectiva i a la consecució d'un present i un futur més just i inclusiu.

Competència específica 3

Interpretar els canvis i les continuïtats dels processos històrics, mitjançant la realització de projectes d'investigació i l'ús de fonts primàries i secundàries, per interpretar els problemes del món actual i fer propostes a favor de la pau, el benestar i el desenvolupament sostenible.

Competència específica 5

Analitzar de forma crítica els mecanismes que han regulat la vida de les societats al llarg de la història fins a l'actualitat i la construcció dels sistemes democràtics per participar de manera respectuosa i compromesa en activitats comunitàries que promoguin la convivència, la cohesió social i l'equitat.

Competència específica 9

Valorar críticament les dinàmiques d'interdependència entre diferents factors dins un món globalitzat i les desigualtats i conflictes que es generen, i relacionar les problemàtiques locals i globals per proposar alternatives basades en la cultura de la pau i adquirir compromisos que permetin la consecució d'un món més solidari i sostenible.

Competència específica 2

Integrar de forma crítica normes i valors cívics i ètics i actuar i interactuar, a partir del reconeixement de la seva importància en la regulació de la vida individual i comunitària, per aplicar-los de forma efectiva i justificada en diferents contextos i per promoure una convivència pacífica, respectuosa, democràtica i compromesa amb el bé comú i una societat inclusiva.

Competència específica 3

Integrar i avaluar les relacions sistèmiques entre l'individu, la societat i la natura i l'ecodependència de les activitats humanes, mitjançant la identificació i l'anàlisi de problemes ecosocials de rellevància, per desenvolupar hàbits i actituds èticament compromeses amb l'assoliment d'un estil de vida sostenible.

Fases

La proposta es divideix en 3 fases distribuïdes en els següents apartats de la seqüència didàctica

0. Inscripció als Projectes d'ApS

La inscripció als Projectes d'Aprenentatge i Servei permet accedir des del primer moment a la formació de mestres, el material necessari per dur a terme el projecte d'Aprenentatge i Servei i l'assessorament per part de l'Oficina Tècnica dels programes.

1. Fase inicial

L'alumnat és l'encarregat d'empatitzar, definir, idear i prototipar un servei per a les famílies nouvingudes de barri o gent gran, contactant amb associacions i entitats, per tal d'analitzar les necessitats que tenen entorn l'alimentació i generar una oferta dinàmica i atractiva dins el mercat per cobrir aquestes i ser un espai cohesionador del barri.

A tall d'exemple, una proposta de servei és preparar una recepta típica, de les persones destinatàries, tenint en compte el reaprofitament dels aliments, el consum responsable, la sostenibilitat i la proximitat.

Tasques a realitzar durant aquesta fase:

- Detecció de necessitats famílies nouvingudes i gent gran.
- Definir aliances amb l'associació del barri.
- Visitar l'associació i el mercat presencialment o virtualment.

2. Fase de realització del projecte

En aquesta fase, l'alumnat realitza paral·lelament **la fase de servei i la fase de difusió**.

La fase de servei consta de la **dinamització del projecte** on els/les joves acompanyen a les famílies nouvingudes i a la gent gran al mercat i participen del servei que prèviament han dissenyat observant les necessitats de la gent gran i de les famílies nouvingudes.

En aquesta fase també es realitza la cloenda i la difusió del servei. Aquesta, idòniament, es realitzarà al mercat i juntament amb els agents participants del projecte.

Tasques a realitzar durant aquesta fase:

- Idear i planificar el servei
- Construcció del servei i de l'acció comunitària
- Realització del servei
- Cloenda d'ApS

3. Fase d'avaluació del projecte

L'alumnat realitza una reflexió conjunta i individual sobre el projecte tenint en compte la **rúbrica d'autoavaluació**. Durant aquesta reflexió és convenient avaluar totes les parts del projecte, aportant millores del mateix projecte. L'alumnat també s'ha d'encarregar de passar una **avaluació a les persones destinatàries**, al mercat i una avaluació personal a través d'un formulari, per poder observar l'impacte generat a tots els agents.

Tasques a realitzar durant aquesta fase:

- Reflexionar sobre el projecte dut a terme
- Avaluació del projecte per part de tots els agents i liderat per l'alumnat

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), són un conjunt d'objectius relacionats amb el futur desenvolupament internacional creats per les Nacions Unides i promoguts com a Objectius Mundials per al Desenvolupament Sostenible.

Dels 17 objectius, els programes educatius Menjo de Mercat en treballen els següents:

www.mercats.barcelona

Ajuntament de
Barcelona

Mercats
de Barcelona